

İKİ AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ SAYI 42

KIYI'DA

ister demir at ister yol al...

EKİM - KASIM 2025
120 TL

*Hatırlayacaksın beni
gözlerin yaşla dolu,
Güzelliğin yalnız mısralarımda
kaldığı gün.*

ORHAN VELİ KANIK •

ATAOL BEHRAMOĞLU - NEBİL ÖZGENTÜRK - PELİN BATU - CEZMİ ERSÖZ - MURAT HASARI - HEPGÜL ÖZDEMİROĞLU - NURETTİN KAZANKAYA

SEVTAP ÇAPAN - CİHAN YURDAÜN - KADİR EFE ORUÇ - MINE ALPAN - ŞEVKET SUHA TEZEL - ALPASLAN AYAZ - TUNER ŞAHİN

CEMRE KILIÇ - BURCU ÇAKMAK BAŞARAN - ÖNDER KARANFİL - BURAK SÜME - PELİN ERDOĞAN - ARZU ÇORLULUOĞLU - VELİAHT DİPÇİN - HATİCE UTKAN ÖZDEN

YUSUF SERDAR ESEN - SELİN YANTUR - ÇİĞDEM GÜVEL - MEHTAP ŞAFAK - SİBEL TUNÇGÖL ORAL - TUĞÇE ÇİL - ALPER AKGÜNDÜZ - AYŞEGÜL DURSUN BİLİR

GÜLNIHAL ÖZER - FATMA ALTUN - EMRE BAŞARAN - NAZMIYE YAKA - ERDOĞAN SOYTÜRK - ROLAN - AYSU SEVTEKİN - ANIL DOĞAN - BUSE KESKİN

ÖMER AYHAN ÖZDEMİR - ELİF CEREN BAZ - ÖMÜR GÜRGEN - ÖMRE ÖZEN - SÜLEYDA ÇOLAK - ALKIM TÜRK - DİLEK KELEBEK - EMRE ERDAL

FEYZA BETÜL TURAN - ŞENAY ASLAN - EMİRHAN AKMAN - ÖZGÜN DOĞAN - ARDA CELAL ALBAYRAK

ÖZGENTÜRK'ÜN DOSTLAR SOFRASI

ONAY AKBAŞ'LA PARİS SOKAKLARINDA...
SANAT YOLLARINDA... DOST SOFRASINDA...

Paris'teydim eylül
ayı içinde...

Açık söylemek
gerekirse kendimi ve bir
dostu mutlu etmek için, 1 gün-
lüğüne, evet evet, 1 günlüğüne Fransa'nın
başkentine gittim ve döndüm...

Dostluk, biraz da böyle bir durumdur
aslında; karşılıklı zamanı unutmaya hâli, kar-
şılıklı mutlu olma eylemi... İnalarak, hisse-
derek ve duvarsız...

**

Dostum Onay Akbaş...

İyi ve evrensel ressam Onay Akbaş. 20
yıldır tanışırız...

Ama ilk gençlik zamanlarımızda arka-
daş olmuş gibiyizdir! Şakalarımız, kaygıla-
rımız, tepkilerimiz, nostaljimiz ve karakter-
lerimiz selamlaşır sıklıkla!

Aynı kuşağın evlatlarıyız çünkü...

12 Eylül öncesi zor yılların biçim verdiği!
Evet...

Aynı sokaklarda büyüdük ama sokakla-
rımız pusluydu...

Aynı kentlerde okuduk ancak şehirleri-
mize bombalar yağdı; mekteplerimizdey-
se boykotlar eksik olmazdı!

Aynı gökyüzünün çocuklarıydık...

O, Karadeniz'in sert rüzgârlarını ardına
almıştı, eksilmeyen yağmurlarda ıslanıyo-
rdu; ben, Akdeniz'in sarı sıcaklarının altın-
da, Toroslar'dan efil efil esecek yeli gözlü-
yordum, nem ve kavurucu sıcaklara inat!

Ama hep sokaklardaydık...

Bıyıklarımızın terlemesi, burnumuza
çiçek kokusu yayılması da aynı zaman dili-
mindeydi!

O zamanlar ki...

Okuduk... Çalakalem yazdık. Duvarlara
da yazdık! Yürüdük. Bağırarak.

Kırıldık, savrulduk, hırpalandık... Ama
tek bir saniye pişman olmadık!

12 Eylül zulmü, üstümüzden silindir
gibi geçse de...

Postallar çehremizde yaralar açsa da...

Demir kapılar, kör pencereler gökyüzü-
ne hasret bıraksa da...

Umutlandık...

Evet... Darbecinin, zalimin, hainin ve
celladın esaretinde heba edildi memleke-
tin dört bir yanı, insanımızın, gençliğin yüz
binlercesi! Ne yapılacaktı o hâlde çaresizce?
Ne yaptık?

Umutsuzluktan umut bekledik... Haya-
tın merdivenlerini umutsuzluğun umudunu
araya araya arşınladık

*

2025 yılının eylül ayı.

Liseli, üniversiteli yıllarımızın üstün-
den 40 küsur yıl geçmiş ve baksanıza, ben,
Onay'ın başarılarını, sınır ötesi ressamlığını,
soluk almadan anlattığı düşüncelerini
dinliyorum; Paris'te... Çocukluğundan bu
yana okuduğu kitapları sıralıyor, not alıyo-
rum!

Bir yandan da vicdan-insan temelli ka-
rakterini gözlemliyorum yeniden. Uçsuz
bucaksız sanat hayallerini işitiyor, alkışlıyor
ve yazmaya koyuluyor, kaydediyorum...

Ve... 40 yıldır biriktirdiğim portrelerime
ekliyorum!

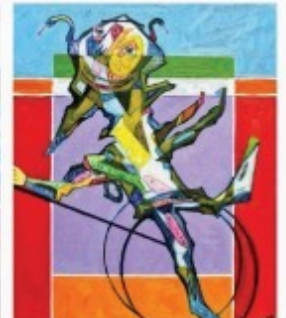
Tabii ki... Sözler uçuşuyor, yazı kalıyor
ve belgesel de dönmeye başlıyor!

*

"Anadolu'da Bir Çay Bahçesinin Anı
Defteri... Kaosun Şiiri..." Onay'ın, Paris'in
en ışıltılı semtlerinden Mare'de açılan
sergisinin adı...

Serginin adı uzun ama anlamı, kısaca şu
kanımca:

Anadolu'yu, dünyamızı ve şiirselliği
harmanlayan eserlerin Paris'te resmi geçi-
di... Ve Onay'ın düşünce yolculuğunun kimi
duraklarını kaydettiği anı defteri!

**

Paris'te duvara kazınan defterin sayfalarını çevirelim o hâlde bir bir... Sakince ama hakkını teslim ederek!

40 yıldır Paris'te yaşayan Onay Akbaş kardeşimin eserleri, Paris'in görkemli yapılarından Paris Büyükşehir Belediye binası duvarlarında sergileniyor (Bir dönem Napolyon'un askerî kışlası olarak da kullanılan!).

Türkiyeden ilk kez bir sanat insanının eseri bu şansa sahip oluyor... Ve tabii ki gurur verici bir durum oluyor... Sanatın gücü...

**

Peki bu gurur tablosuna nasıl gelindi... Özetle geçmişini aktarayım...

Fatsa'da doğdu Onay, çocukken başladı çizmeye. Her fırsatta karalıyordu, boyalı kalemle, kurşun kalemle, sayfalara, ağaç gövdelerine... İn çok da hayvan figürleri. Ki resimlerinde dertlerini anlatırken insan-hayvan karışımı çehreleri kullanması çocukluk zamanlarına dayanır...

Babası imamlık yapardı doğduğu kentte... Dini ve edebî dersler almıştı babasından... (Bu arada birlikte yaptığımız Fatsa seyahatinde, Onay'ın doğduğu evini, aile mezarlığını, Fatsa'nın sembol isimlerinden 12 Eylül mağduru efsane belediye başkanı Fikri Sönmez'in anıt mezarını ziyaret etmiş, birlikte anılara uzanmıştık. Fatsa kıyılarına tepeden bakmıştık...)

Son Paris buluşmamızda babasıyla ilgili şahane bir anı anlatmıştı Onay ve çok etkilenmişim...

"Ortaokul ve lise yıllarımızda tüm ev evlatlarına roman okuma dersi verirdi babam. Hiç unutmuyorum, *İnce Memed*'i her akşam 15'er sayfa sınava girer gibi okurduk ve ertesi günü de heyecanla beklerdik... Benim eserlerime yansıyan fikri ve vicdani temellerde o okul günlerinde bize edebiyatı sevdiren, hayatın değerlerini aktaran, cami imamı babamın da katkısı vardır..."

*

Onay, duvar yazılı, mitingli ve devrimci gelip geçen lise yılları sonrası İstanbul'da güzel sanatlar okur, Maltepe Ressamları adıyla atölye, sergi, ödüller ve çokkk erken yaşta Paris'e atar kendini.

İlk zamanlar zordur ama Paris'te yüzlerce adayın arasından seçilerek (ve elmas değerinde) aldığı birincilik ödülü ardından önü açıılır.

Dile kolay, 40 yıla yaklaşan bir dönemdir bu. Çokkk ve özenli resim üretimi, çokkk ödül, Fransa'da, dünyanın değişik kentlerinde sergiler, başta, Da Vinci adıyla organize ettiği şahane projeler ve daha neler neler... Bugünlere geliriz...

**

Evet... Böylesine uzun ince sanat ve yaşam yolculuğunun devamında, Anadolu'yu ve şahane resimlerini Paris'e taşıyan dostumun "sokaktan sokağa" hissettiren sergisi gerçekten alkışı hak ediyor. Ekim sonuna kadar Chatlet-Marais semtinde yüzbinlerin önünde sergi...

"Kaosun Şiiri- Anadolu'da Bir Çay Bahçesi'nin Anı Defteri" isimli sergide eserlerin üzerinde barkodlar var...

Barkoda giriş yaptığınızda Onay'ın kahramanları hareketleniyor! 10 saniye de olsa.

Bu arada yaz ayları boyunca uğradığı Datça'dan izler de var sergide... Kıyıda bir çay bahçesinde gördüğü (üzerinde çay-kahve, gazoz alacak vereceklerini içeren) adisyon fişleri de figürlerin ardında tablolara kazındı.

**

Sunay Akın dostum da şiiriyle katkı sunuyor Onay'a ve duvarlara... Sunay'ın "Onay Akbaş" adını verdiği şiir, Fransızcaya çevriliyor, şiire şiir ekleniyor, tarihe kalıyor...

Konusu geçmişken, Sunay-Onay arkadaşlığı çokkkkkk eski zamanlara, 35 yıl öncesine dayanıyor. İki sıkı arkadaşın ipuçları var şiirde...

Hep birlikte Türkçesini okuyalım...

*

ONAY AKBAŞ

İstanbul sokaklarında kedi çok...

resim yapan yok...

Paris sokaklarında ressam çok...

ama kediler yok...

Onay Akbaş tablolarında...

bir kedi gibi hınzır...

bir kedi gibi çevik...

ve bir kedi kadar oyuncu...

*Sen Nehri kıyısındaktı...
müzelerin duvarlarına asılı...
resimlerden kente yayılan...
balık kokusuyla büyüdü...*

*Nice ressama ilham veren...
Paris'e duyduğu sevgiden...
çiçek bıraktı Balık Tutan Kedi Sokağı'na
az ötede iki âşk işerken...*

*Paris çatılarında
bir kedi ressam her gece
bir tuvalden atlıyor öbür tuvale
on ayın ışığı altında...*

Sunay Akın

